

Únor 1948: Zatýkání, vraždy, teror. Komunistický puč neměl s ústavností nic společného

25.2.2017 hlidacipes.org str. 0

Kristián Chalupa

Vítězný únor. Sousedství, ke kterému se patří dodat: Jak pro koho. Letošní připomenutí únorových událostí obtěžkaných historickými mementy **komunistů** je trochu jiné než dříve. Tento týden totiž premiér Bohuslav **Sobotka** prohlásil, že by nevyloučil spolupráci s **komunisty** na vládní úrovni. V této souvislosti stojí za to připomenout, jakým způsobem se **komunisté** v **Československu** k moci dostali. „Bylo převzetí vlády **komunisty** v únoru 1948 legální, ústavní, jak tvrdí představitelé dnešní **KSČM**? Lze za ústavní považovat zatýkání, obsazování sekretariátů nekomunistických stran, čistky v redakcích či **nasazení ozbrojených složek** v době vládní krize?“ ptá se Kristián Chalupa.

První poválečné a ne zcela svobodné volby v **Československu**, které se uskutečnily koncem května 1946, přinesly **komunistům** zisk neuvěřitelných čtyřiceti procent hlasů. Tento rekordní úspěch **komunistů** byl jedním z posledních kroků k definitivní likvidaci zbytků demokracie v naší zemi.

Bylo převzetí moci **komunisty** v únoru 1948 legální, ústavní, jak tvrdí představitelé dnešní **KSČM**? Lze ale za ústavní považovat zatýkání, obsazování sekretariátů nekomunistických stran, čistky v redakcích či **nasazení ozbrojených složek** v době vládní krize?

Pretotalitní režim

Profesor politologie Jan Holzer z **Masarykovy** univerzity v **Brně** je přesvědčen, že celý problém únorového převratu v roce 1948 nespočívá v míře legality. Ta není podle jeho slov nosným kritériem, když objektem analýzy je fungování nedemokratického režimu, jímž tzv. třetí republika dozajista byla.

Profesor Holzer upozorňuje, že v knize vydané v roce 2007 s názvem Politický systém **českých** zemí 1848-1989 společně se spoluautory (Stanislav Balík, Vít Hloušek, Jakub Šedo) nazývá poválečný předúnorový režim v **Československu** pretotalitním. Dodává, že **česká** levice systematicky pracovala na tom, aby takzvaně potrestala **českou** pravici. A za co měla být pravice vlastně potrestána?

„Za leccos. Za nevěru vůči **Masarykově** pojetí **československého** státu, za údajné spolčení se s Němci před **válkou**, za Mnichov, za druhou republiku. V únoru osmačtyřicátého se to její radikální části definitivně povedlo,“ zdůrazňuje politolog Holzer.

Chyby a hlavně naivita

Faktorů, které výrazně přispěly k uchopení moci **komunistickou** stranou v únoru 1948, bylo jistě více. Za zmínku však stojí některé, o nichž se dosud rovněž příliš nehovořilo. Existuje řada argumentů o tom, že se vedoucí činitelé nekomunistických politických stran v období let 1945-1948 dopustili přešle osudových chyb.

„Některé z nich byly vynucené tlakem **komunistů**. Mnohé vyplynuly z politické naivity zdánlivě zkušených vůdců nekomunistických politických stran, kteří se desetiletí pohybovali ve vrcholné politice. Za jednu z těchto chyb lze považovat přijetí zákona o SNB v létě roku 1947 v podobě, která neumožňovala demokratickou **kontrolu** tajných služeb, především **vojenského obranného zpravodajství** a Státní bezpečnosti,“ říká profesor František Hanzlík z **Univerzity obrany** v **Brně**.

Dodává, že také pro zákon o SNB hlasovala většina poslanců nekomunistických politických stran. Tyto složky se pak staly hlavním nástrojem na cestě KSČ k moci od léta 1947. Zpravodajské služby dostaly v létě roku 1947 rozkaz zničit veškeré kompromitující materiály na představitelů politických stran Národní fronty, které pečlivě shromažďovaly od roku 1945.

Vedení **komunistické** strany mělo vážné obavy z toho, že v případě přijetí zákona 5 o SNB, který by umožňoval demokratickou **kontrolu bezpečnostních složek** zástupci všech politických stran zastoupených v parlamentu, budou zveřejněny kompromitující materiály o jejich nezákonné činnosti ve prospěch KSČ.

„To by mohlo mít katastrofální důsledky včetně ztráty hlasů v případných volbách. V momentě, kdy toto nebezpečí pro KSČ pominulo, byl zahájen rozhodující **nástup** k uchopení politické moci právě s využitím Státní bezpečnosti,“ uvádí profesor Hanzlík.

Naivní byl i Drtina

Hanzlík připomíná, že o jednom z faktorů, který sehrál důležitou úlohu v poválečném vývoji, se zmiňuje ve svých pamětech i Prokop Drtina. Vedoucí představitelé nekomunistických politických stran nedokázali reálně analyzovat a odhalit skutečné cíle **komunistické** strany. Postup Klementa Gottwalda ve funkci předsedy vlády po květnových parlamentních volbách v roce 1946 vedl k jejich mylné představě, že KSČ bude ochotna spolupracovat s ostatními stranami na budování demokratické společnosti.

Podobným způsobem vystupoval i **ministr** vnitra Václav Nosek. Sám Prokop Drtina byl dokonce ještě v roce 1947 přesvědčen, že zneužívání **bezpečnostních složek ministerstva** vnitra **komunistickou** stranou je realizováno bez vědomí **ministra** vnitra. Soustavně jej žádal o sjednání nápravy, což **ministr** Nosek vždy slíbil, ale nikdy nerealizoval.

Vývoj po únoru 1948 měl velmi rychlý spád a nenechal nikoho na pochybách, kam směřuje. V průběhu března 1948 převzaly otěže rozhodujících perzekucí nelegální akční výbory Národní fronty všech stupňů. Vznikaly bez jakéhokoliv právního podkladu a plnily úkoly, které evidentně odporovaly Ústavě a platným zákonům. To vše s plným vědomím a za podpory těch kdo se podíleli na jejich vzniku.

Rozsáhlé perzekuce bez „požehnání“ zákonem probíhaly až do léta 1948. Do 26. března 1948 muselo opustit svoje zaměstnání 7013 osob. Do konce května to již bylo 10 012 osob a jejich počet každým dnem narůstal. V létě 1948 bylo perzekvovaných asi 60 tisíc osob. To byl ale jen začátek teroru.

Milice jako krojovaný kompars převratu

Zárodek Lidových milicí vznikl již v květnu 1945, kdy spolu s jinými tlupami dostaly **zbraně** od Rudé **armády**. Jak dále uvádějí Vilém Hejl a Karel Kaplan v knize Zpráva o organizovaném násilí (Sixty-eight Publishers, Toronto 1985), tehdejší závodní stráž před odzbrojením ochránila intervence Josefa Smrkovského v **České** národní radě. Jinde si **komunisté zbraně** ukryli ilegálně.

Tento stav přetrvával i přes řadu interpelací znepokojených poslanců demokratických stran v Národním shromáždění až do konce roku 1947. Počátkem února 1948 rozhodl ústřední výbor KSČ, aby stranické organizace v závodech zřizovaly tzv. strážní oddíly, které byly složené z **komunistů** a jejich sympatizantů. **Komunisté** se tak systematicky připravovali na rozhodující boj o politickou moc.

PSALI JSME: Církev za normalizace. **Kontrola** byla složitá, ale pomocníci **komunistů** se i tady našli Kdo odmítl podepsat, že je ateista, skončil v gulagu. Jak je na tom církev dnes?

Bolševické století. V roce 1917 se zrodil jeden z nejhrůznějších režimů historie

Vlastní vznik Lidových milicí se datuje od 21. února 1948 a počet jejich **příslušníků** dosáhl v té době přibližně 40 tisíc. V době svého odzbrojení a rozpuštění koncem 80. let měla tato soukromá **armáda** KSČ téměř 90 tisíc mužů a také žen ve **zbrani**.

Milice sehrály v únoru 1948 podle Karla Kaplana a Viléma Hejla úlohu krojovaného komparsu, obstaraly ornamentální doplněk obrazu.

„Pro úspěch **komunistického** spiknutí byly nesrovnatelně důležitější zpravodajsky pracující skupiny, spolehlivě informující o situaci mezi protivníky a dobře vycvičené oddíly SNB. Politicky byly milice samozřejmě nepostradatelné, někdo musel imitovat Rudé gardy před Zimním palácem,“ píše na str. 54 autoři ve své knize Zpráva o organizovaném násilí. Shodují se tak s dalšími historiky a publicisty v názoru, že **bojová hodnota** Lidových milicí byla tehdy nízká či spíše nepatrná. Lidové milice mohly úspěšně terorizovat, ale ne bojovat.

Jednou z prvních obětí **komunistického** teroru z doby před 69 lety se stal lidovecký poslanec Rostislav Sochorec, který byl Státní bezpečností zatčen pod vykonstruovanou záminkou již 23. února. Tedy dva dny před tím, než prezident Edvard Beneš podepsal demisi „reakčních“ **ministrů** a **jmenoval** Gottwaldovu vládu obrozené Národní fronty.

O tři měsíce později zemřel za nevyjasněných okolností ve vězeňském oddělení psychiatrické léčebny v **Brně**. Oficiálně se oběsil na mokřím ručníku. Stal se tak prvním Gottwaldovým mrtvým. Jeho rodina nesměla však zapečetěnou rakev otevřít.

V roce 1991 obdržel Sochorec in memoriam od prezidenta Václava Havla Řád Tomáše Garrigue **Masaryka**. Násilnický režim, který připravil zemědělského odborníka Sochorce v nedožitých osmačtyřiceti **letech** o život, byl ale již naštěstí rovněž po smrti.

URL| <http://hlidacipes.org/unor-1948-zatyka...uc-nemel-s-ustavnosti-mnoho-spolecneho/>

+ 24.10.2017 na ČT 24:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/217411058060224>

v 11.32 – 11.38 hodin